

İngilizce Hazırlık Öğretim Programına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Opinions of Students on the Curriculum of English Preparatory Program

Duygu SAĞLAM, Elif AKDEMİR

ÖZ

Üniversitelerimizde uygulanan yabancı dil hazırlık programlarının değerlendirilmesine yönelik çalışmalar son yıllarda önem kazanmıştır. Her üniversitede uygulanan program kendine has özellikler taşıdığından ayrı ayrı incelenmelidir. Bu nedenle bu çalışmada, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda 2017-18 eğitim öğretim yılında uygulanan İngilizce hazırlık öğretim programına ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla Cengizhan (2006) tarafından hazırlanan öğrencilerin İngilizce hazırlık öğretim programına ilişkin görüşlerini belirleme anketi kullanılmıştır. Anket programın hedefleri, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme boyutları faktörlerinden oluşmaktadır. Çalışmada tek zamanlı anket yöntemi kullanılmıştır. Veriler 249 hazırlık sınıfı öğrencisinden elde edilmiştir. Çalışma sonucunda yabancı diller hazırlık programına ilişkin öğrencilerin görüşlerinin olumlu yönde olduğu saptanmıştır. Fakat gelişmeye açık yön olarak, öğrenme hedeflerinin ihtiyaçlara daha iyi yanıt verecek şekilde düzenlenmesinin gerektiği ve öğrencilerin yabancı dilde iletişim kurmada kendilerine güven kazandıracak düzenlemelerin yapılmasının gerekliliği saptanmıştır. Ayrıca çalışmada cinsiyet değişkenine göre programın incelenen boyutlarından hiçbirinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. İleride yapılacak çalışmalarda öğrencilerin olumlu görüşler belirtmelerinin nedenleri nitel çalışmalar ile incelenmelidir.

Anahtar Sözcükler: Öğretim programı, Program değerlendirme, Yabancı dil eğitimi, İngilizce hazırlık okulu

ABSTRACT

Efforts to evaluate foreign language preparatory programs at Turkish universities have gained importance in recent years. Since the curriculum of each university carries its own characteristics, it should be examined separately. For this reason, this survey study is designed to determine the opinions of students about the curriculum of English preparatory program implemented at Zonguldak Bülent Ecevit University The School of Foreign Languages in the academic year of 2017-2018. The questionnaire prepared by Cengizhan (2006) aiming to determine the opinions of the students regarding the curriculum for the English preparatory program was used for this purpose. It consists of the following factors: the aims of the program, learning - teaching process and evaluation dimensions. The cross-sectional survey design was used in the study. Data were collected from 249 preparatory class students. Findings revealed that the opinions of the students related to the curriculum used in the foreign language preparation program were positive in general. However, the direction for development is that it is necessary to organize the learning objectives in a way that the student needs are met better. Also, regulations should be made for students to gain confidence in communicating in the foreign language. As another finding of the study, no significant difference was found in any factors examined in relation to gender. Qualitative studies should be conducted to look into the reasons why students expressed positive opinions in further studies.

Keywords: Curriculum, Program evaluation, Foreign language education, English prep school

Sağlam D., & Akdemir E. (2018). İngilizce hazırlık öğretim programına ilişkin öğrenci görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 8(2), 401-409. <https://doi.org/10.5961/jhes.2018.282>

Duygu SAĞLAM (✉)

ORCID ID: 0000-0001-5619-6522

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Zonguldak, Türkiye
Zonguldak Bülent Ecevit University, School of Foreign Languages, Zonguldak, Turkey
duygusefercik@hotmail.com

Elif AKDEMİR

ORCID ID: 0000-0002-1225-3393

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Zonguldak, Türkiye
Zonguldak Bülent Ecevit University, Ereğli Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Zonguldak, Turkey

Geliş Tarihi/Received : 08.02.2018

Kabul Tarihi/Accepted : 24.05.2018

GİRİŞ

Ülkemizde ve dünyada yükseköğretimde yabancı dil eğitime büyük önem verilmektedir (Gökdemir, 2005). Üniversitelerimizde yabancı dil eğitiminin bu kadar önemsenmesinin başlıca nedenleri; Bilim, teknoloji ve sanatta ileri düzeylere ulaşmayı hedefleyen bireylerin akademik olarak yenilikleri takip edebilmelerini ve gelecek yaşantıları için dünya insanı olma şansını yakalayabilmelerini sağlamaktır (Ateş-Özdemir, 2006). Ülkemizde yükseköğretimde bazı üniversiteler eğitim dili olarak İngilizceyi seçmiştir (Çelebi, 2006). Buna ek olarak bazı üniversitelerde ise belirlenen bölümlerde derslerin tamamında ya da belirli bir oranında eğitim yabancı dilde verilmektedir. Üniversite yerleştirme sürecinden sonra, eğitim dili yabancı dil olan programlara yerleştirilen öğrenciler öncelikle yabancı dil seviye belirleme sınavına katılmaktadırlar. Yeterli düzeyde yabancı dil seviyesine sahip öğrenciler sınav sonrası bölümlerde yabancı dil eğitime başlamakta ve diğer öğrenciler ise yabancı dil seviyelerine göre oluşturulmuş sınıflarda yabancı dil hazırlık eğitimine katılmaktadırlar. Bir eğitim öğretim süresince devam eden yabancı dil hazırlık eğitimlerinde öğrenciler, derslerinde yoğun bir şekilde İngilizce dil bilgisi, konuşma, yazma, dinleme ve okuma becerilerini kazanmaktadırlar.

İngilizce eğitiminde uygulanan programlar, hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme temel öğeleri bakımından hassasiyetle değerlendirilmektedir. Demirel (2004)'e göre, mevcut programın incelenip, değerlendirilmesi eğitimde program geliştirme çalışmasının temelini oluşturur. Mevcut programın sonuçları iyi ise, programın geliştirilmesine gerek yoktur. Program uygulamalarında problem çıkıyorsa programın geliştirilmeye ihtiyacı vardır. Ülkemizde ve dünyada genelde yabancı dil eğitimi üzerine, özde ise İngilizce hazırlık eğitimine ilişkin farklı araştırma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. (Gökdemir, 2005; Batumlu & Erden, 2007; Çoştu, 2007; Genç, 2009; Suna & Durmuşçelebi, 2013; Sarıtaş, 2013; Akgöz & Gürsoy, 2014; İnal & Aksoy, 2014; Yılmaz, 2014; Yüce, 2014; Ersoy & Yapıcıoğlu, 2015). Bu çalışmalar İngilizce öğretim programına katılan öğrencilerin ve öğretmenlerin tutumları, kaygıları, yaşadıkları sorunlar ve programın değerlendirilmesi başlıklarında gruplandırılabilir.

İngilizce hazırlık programına katılan öğrencilerin tutumlarının incelendiği çalışmalar değerlendirildiğinde hazırlık programı sonrasında devam edecekleri bölümlerin yabancı dil öğrenimi ile ilişkili olmasının öğrencilerin tutumlarını değiştirdiğini ortaya koymuştur. Çoştu (2007), çalışmasında anket yöntemini kullanarak ilk defa İngilizce hazırlık sınıfı uygulaması başlayan programda hazırlık eğitimine katılan öğrencilerin İngilizce hazırlık sınıfı hakkındaki düşünce ve tutumlarını incelediğinde, öğrencilerin üniversite ve bölüm tercihlerinde zorunlu hazırlık sınıfından haberdar olmadıklarını ve ayrıca bölümlerine katkı sağlamayacağından İngilizce hazırlık sınıfının bölümlerinden kaldırılmasını istediklerini saptamıştır. Diğer taraftan öğrenimleri ve mezuniyet sonrası işlerinde yabancı dili kullanmak zorunda olacak üniversitelerin turizm bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenme istek, tutum ve kararlılıklarının incelendiği çalışmada, Akgöz ve Gürsoy (2014)

öğrencilerin uygulama yapma olanağı bulamadıklarını, kadın öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye daha fazla istekli oldukları ve son olarak öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye ilişkin tutum, kararlılık ve memnuniyetleri arasında belirgin farkların olmadığı belirlenmiştir. Her iki çalışma sonucu da göstermektedir ki, bölümde ve sonrasında yapacakları işte yabancı dile ihtiyaç duyan öğrencilerin yabancı dil hazırlık programlarına ilişkin tutumları olumlu yöndedir.

İngilizce hazırlık programına katılan öğrencilerin kaygılarının incelendiği bir çalışmada, yabancı dil öğrenen zorunlu hazırlık sınıfındaki öğrencilerin kaygı düzeylerinin hazırlık programını gönüllü alan öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır (Genç, 2009). Ayrıca Batumlu ve Erden (2007) tarafından 1842 öğrenci üzerinde yapılan, İngilizce hazırlık eğitimi alan öğrencilerin İngilizce başarıları ile yabancı dil kaygıları arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmada, öğrencilerin başarıları ile kaygıları arasında negatif bir ilişki bulunmuştur. Bu sonuçlar, yabancı dil hazırlık sınıfının zorunlu olduğu bölümlerdeki öğrencilerin kaygı düzeylerinin yüksek olduğunu ve bunun da başarılarını olumsuz etkilediğini ortaya koymuştur.

İngilizce öğretim programlarına katılan öğrencilerin yaşadıkları sorunları ortaya koymak amacı ile Gökdemir (2005)'in gerçekleştirdiği çalışmada dört üniversiteden 460 öğrenciden toplanan verilerin analizi, İngilizce derslerinde pratikten çok teoriye önem verildiği, öğrencilerin aktif katılımını destekleyen yöntemlerin tercih edilmediği, öğrenme için uygun araç gereç desteğinin yeterince sağlanmadığı ve bununla birlikte öğrencilerin yabancı dil öğrenimi için yeterli zaman ve uğraş göstermediklerini ortaya koymuştur. Öğrenci ve öğretmen görüşlerine yer verilen çalışmada Sarıtaş (2013), üniversitelerde verilen İngilizce-1 dersinde karşılaşılan ortak sorunları 547 öğrenci ve 14 öğretim elemanından elde ettiği veriler ile incelemiştir. Bu çalışmada derslerin dil bilgisi ağırlıklı olarak işlenmesi, öğretim programının beklentileri karşılamaması, sınıflardaki öğrenci sayısının fazlalığı ve ders saatlerinin yeterli olmaması gibi sorunların İngilizce dersinde karşılaşılan sorunlar arasında olduğu gösterilmiştir. Bu sonuçlardan, yabancı dil öğretiminde öğrencilere yönelik olarak uygulama yapmalarına imkân sağlayacak yöntemlerden ziyade teorik bilgilerin aktarımının ağırlıkta olduğu yöntemlerin tercih edildiği anlaşılmaktadır.

İnal ve Aksoy (2014) üniversite hazırlık sınıfı İngilizce öğretim programının değerlendirilmesi için yaptıkları çalışmada değerlendirme amaçlı yapılan sınav sayılarının ve sürelerinin yeterli olduğunu, fakat program kazanımlarının programdaki bölümler ile ilişkili olmayıp, genel İngilizce'ye yönelik olduğunu ileri sürmüştür. Öğrenciler, bölümdeki dersleri anlamakta zorluklar yaşadıklarını, İngilizce derslerinin sayısının fazla olduğunu ve bunun azaltılarak derslerin verimliliğinin artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca araştırmacılar, derslerde konuşma becerisine yeterince yer verilmediğini, öğrencilerin bölümlerine ilişkin teknik terim ve terminolojilerin öğrencilere aktarılmadığını saptamışlardır. Bir başka çalışmada ise Şen-Ersoy ve Kürüm-Yapıcıoğlu (2015), öğrencilerin hazırlık programına kişisel gelişimleri için katıldıklarını ve programın beklentilerini çoğunlukla karşıladığını ortaya koymuştur. Programa istekli olarak katılan öğrencilerin motivasyon, derse katılım ve ders başarılarının

YÖNTEM

olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca Türkiye’de görev yapan yabancı öğretim elemanlarının gözünden üniversitelerde verilen İngiliz dili eğitime ilişkin görüşler incelendiğinde Türkiye’de görev yapan Amerikalı öğretim elemanlarını ve İngiliz dili eğitimi veren öğretim elemanlarını işlerine adanmışlık, öğrencileri motive etme konularında ve yenilikçi öğretim yöntemleri kullanmada ortalamanın altında görmüşler; İngilizce yeterliliklerini ise ortalamanın biraz üzerinde olduğunu saptamışlardır. Buna mukabil öğrencilere yönelik değerlendirmelerinde ise İngilizce yeteneklerinin olmasına rağmen, güdülenmişlik ve İngilizceyi sevmeye noktalarında ortalamanın altında olduklarını ileri sürmüşlerdir (Yılmaz, 2014). Yüce (2014) ise, bir devlet üniversitesinin yabancı dil hazırlık birimine yönelik öğrencilerin algıladıkları hizmet kalitesi düzeylerini ve öğrencilerin yabancı dil hazırlık eğitiminden tatmin düzeylerini ölçmüştür. Çalışma sonucunda öğrencilerin yabancı dil hazırlık eğitimi almaktan tatmin olmadıkları saptanmış, öğrencilerin ortalama algılama değeri de ortalama beklenti değerinden yüksek çıkmamıştır. Ülkemizde yabancı dil öğretme ve öğrenme üzerine yapılan çalışmaların derlemesinin yapıldığı bir çalışmada dil öğretiminde özelden çoğunlukla cümle yapısının anlatılması, öğrencilerin yeterince öğrenmeye zaman ayırmamaları, motivasyon eksikliği, uygulama ortamlarının olmaması ve sınıfların kalabalık oluşu gibi sorunlar öne çıkarken, genelde yabancı dil öğretiminde en önemli engelin yabancı dil öğretim politikası ve planlamasının olmaması olarak özetlenmiştir (Suna & Durmuş-çelebi, 2013).

Yabancı dil öğrenimi ve üniversitelerdeki yabancı dil hazırlık programlarına yönelik yapılan çalışmaların sonuçları, çalışmaların gerçekleştirildiği üniversiteye göre farklılıklar göstermektedir. Üniversitelerde verilen yabancı dil hazırlık programının sonuçlarından doğrudan etkilenen ve eğitim ve öğretim sürecinin her aşaması hakkında geri bildirim verebilecek olan öğrencilerin yabancı dil hazırlık programına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi, programın değerlendirilmesi açısından önemlidir. Bu süreçte yabancı dil hazırlık programına katılan öğrencilerin programın hedef, eğitim-öğretim süreci ve değerlendirme öğelerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmanın amacı Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda uygulanan hazırlık programında öğrenim gören öğrencilerin öğretim programına ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir.

Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi ‘ İngilizce hazırlık öğretim programına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?’ şeklindedir.

Alt Problemler

1. İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programının hedeflerine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programının öğrenme-öğretme sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programının değerlendirme öğesine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programına ilişkin görüşleri cinsiyete göre değişmekte midir?

Araştırmanın yöntem bölümünde, araştırma modeline, çalışma popülasyonu ve örnekleme, veri toplama aracına ve veri analizine yönelik bilgiler verilmektedir.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada yabancı diller hazırlık programına ilişkin öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacı ile tek zamanlı anket araştırma deseni kullanılmıştır (Creswell, 2002).

Çalışmanın Popülasyonu ve Örneklem

Creswell (2002), popülasyondan örneklem seçimine ilişkin olarak popülasyon, hedef popülasyon ve örneklem kavramlarını kullanmıştır. Bu doğrultuda çalışmanın popülasyonunu Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda 2017-2018 eğitim öğretim yılında birinci ve ikinci öğretimde İngilizce hazırlık öğrenimi görmekte olan 975 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmanın hedef popülasyonu ise, Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda 2017-2018 eğitim öğretim yılında birinci öğretimde İngilizce hazırlık öğrenimi görmekte olan yaklaşık 700 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem seçiminde elverişli örnekleme yöntemi kullanılmış ve gönüllülük esasına göre hedef popülasyonda yer alan öğrenciler çalışmaya dâhil edilmiştir. Yabancı uyruklu öğrenciler çalışmada veri toplama sürecinin dışında tutulmuştur. Örneklem sonucunda çalışmaya 249 öğrenci katılmıştır. Örnekleme dâhil olan öğrencilerin 125’i (%51) kadın, 124’ü (%49) erkek öğrencilerden oluşmuştur. Örneklem hedef popülasyonun %35’ini oluşturmaktadır ve bu oran %95 güven aralığı için yeterli düzeydedir.

Veri Toplama Aracı

Çalışmanın verileri Cengizhan (2006) tarafından hazırlanan ve öğrencilerin İngilizce hazırlık öğretim programını öğrenci görüşleri ile değerlendirmek amacı ile oluşturulan anket aracılığı ile elde edilmiştir. Anket üç faktörden oluşmaktadır. Bunlar *programın hedefleri*, öğrenme-öğretme süreci ve *değerlendirilmedir*. Bu amaçla toplamda 33 sorudan oluşan ankette dört soru programın hedeflerini yönelik olarak (“dersin başında ne öğreneceğizden haberdar ediliyoruz”), 23 soru öğrenme öğretim süreçlerine yönelik (“arkadaşlarımla grup çalışması yapıyorum”) ve altı soru programın değerlendirilmesine yönelik hazırlanmıştır (“öğrenme sonucunda yapılan değerlendirme ile dört temel dil becerisini kazanıp kazanmadığımı öğreniyorum”). Cengizhan (2006) tarafından anketin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı 0.83 olarak saptanmıştır. Çalışmada kullanılan anket beş dereceli Likert tipi olarak hazırlanmıştır. Derecelendirme, “tamamen katılıyorum (5)”, “katılıyorum (4)”, “kararsızım (3)”, “katılmıyorum (2)”, “kesinlikle katılmıyorum (1)” olarak belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Ankette elde edilen verilerin değerlendirilmesinde çalışmanın birinci, ikinci ve üçüncü araştırma sorularının analizinde frekans yüzde analizi, aritmetik ortalama hesaplamaları kullanılmıştır. Çalışmada dördüncü araştırma sorusunun analizinde ise bağımsız gruplar için t-testi kullanılmıştır. Çalışmaya ilişkin analizlerin tamamı SPSS programı kullanılarak gerçekleştiril-

miştir. Ayrıca çalışmada yapılan bütün istatistiksel analizler 0.05 anlamlılık düzeyinde yapılmıştır.

BULGULAR

Ankette bulunan programın hedefleri, öğrenme öğretme süreçleri ve değerlendirme faktörlerinde yer alan maddelere ilişkin frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalar Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde “dersin başında ne öğreneceğizden haberdar ediliyorum” hedef maddesine ilişkin öğrencilerin 117’si (%47) katılıyor; 78’i (%31.3) tamamen katılıyor maddesini işaretlemiştir. Bu madde için öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 3.97’dir. Bu ortalama katılıyor aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin dersin başında ne öğreneceklerinden haberdar edilmeye ilişkin maddeye katıldıkları yani ders hedeflerinin çoğunlukla ders başları belirtilmediği söylenebilir.

“Seviyeme uygun düzeyde bir sınıfta yer aldığımı düşünüyorum” alt hedef maddesine ilişkin öğrencilerin 92’si (%36.9) katılıyor; 88’i (%35.3) tamamen katılıyor cevabını vermiştir. Bu madde için öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 3.91’dir. Bu ortalama “katılıyor” aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin seviyelerine uygun düzeyde bir sınıfta yer aldıklarına katıldıkları belirlenmiştir.

“Öğrenme hedeflerinin ihtiyaçlarımıza yanıt verdiğini düşünmüyorum” alt hedef maddesine yönelik olarak öğrencilerin 89’u (%35.7) katılıyor; 51’i (%20.5) kararsız yanıtını vermiştir. Öğrencilerin bu madde için verdikleri yanıtların ortalaması 3.29’dur. Bu ortalama “kararsız” aralığına karşılık gelmektedir. Buna göre öğrencilerin öğrenme hedeflerinin ihtiyaçlarına yanıt verdiğini düşünmelerinde kararsız oldukları söylenebilir.

Sonuç olarak, öğretim programının hedeflerine ilişkin maddeler incelendiğinde, öğrenciler $\bar{x}=3.72$ genel ortalamayla “katılıyor” aralığında olup uygulanan programın hedefleri konusundaki düşüncelerini belirtmişlerdir.

İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programının öğrenme-öğretme sürecine ilişkin Tablo 2 incelendiğinde,

“İngilizcede dört temel becerinin (dinleme, konuşma, okuma, yazma) etkili bir şekilde öğretildiğine inanıyorum” maddesine dair öğrencilerin 112’si (%45) katılıyor; 56’sı (%22.5) kararsız cevabını vermiştir. Öğrencilerin bu maddeye verdikleri cevapların ortalaması 3.70’dir. Bu ortalama “katılıyor” aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre İngilizcede dört temel becerinin etkili bir şekilde öğretilmesi alt maddesine öğrencilerin katıldığı söylenebilir.

“Yabancı dilde her türlü yayını izliyorum” maddesine ilişkin öğrencilerin 81’i (%32.5) katılmıyor; 63’ü (%25.3) kararsız cevabını vermiştir. Bu madde için öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 2.92’dir. Bu ortalama “kararsız” aralığına karşılık gelmektedir. Buna göre, öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecinde yabancı dilde her türlü yayını izlemede kararsız oldukları söylenebilir.

“Yabancı dilde seminerlere ve tartışmalara katılıyorum” alt maddesine yönelik öğrencilerin 127’si (%51) katılmıyor; 63’ü (%25.3) kesinlikle katılmıyor cevabını vermiştir. Bu madde için öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 2.13’dür. Bu ortalama “katılmıyor” aralığına karşılık gelmektedir. Buna göre, öğrencilerin programın öğretme-öğrenme sürecinde yabancı dilde seminer ve tartışmalara katılmadıkları söylenebilir.

“Yabancı dilde rahatlıkla iletişim kuruyorum” maddesine ilişkin öğrencilerin 115’i (%46.2) kararsız; 56’sı (%22.5) katılıyor yanıtını vermiştir. Öğrencilerin bu maddeye verdikleri yanıtların ortalaması 2.94’tür ve bu ortalama “kararsız” aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin programın öğrenme-öğretme sürecinde yabancı dilde iletişim kurmada kararsız oldukları söylenebilir.

“Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci kitabından yararlanıyorum” maddesine dair öğrencilerin 126’sı (%50.6) katılıyor; 82’si (%32.9) tamamen katılıyor cevabını vermiştir. Öğrencilerin bu maddeye verdikleri cevapların ortalaması 4.08’dir ve bu ortalama “katılıyor” aralığına karşılık gelmektedir. Buna göre, öğrencilerin programın öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci kitabından yararlandıklarına katıldıkları belirlenmiştir.

Tablo 1: İngilizce Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Öğretim Programının Hedeflerine İlişkin Görüşleri

Öğretim Programının Hedeflerine İlişkin Maddeler	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kararsız		Katılmıyor		Kesinlikle Katılmıyor		\bar{x}
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Dersin başında öğrenileceklerden haberdar ediliyorum	78	31.3	117	47	28	11.2	18	7.2	7	2.8	3.97
Seviyeye uygun düzeyde bir sınıfta yer aldığımı düşünüyorum	88	35.3	92	36.9	43	17.3	12	4.8	14	5.6	3.91
Öğrenme hedeflerinin ihtiyaçlarımıza yanıt verdiğini düşünmüyorum	36	14.5	89	35.7	51	20.5	46	18.5	22	8.8	3.29

Tablo 2: İngilizce Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Öğretim Programının Öğrenme Öğretme Sürecine İlişkin Görüşleri

Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Maddeler	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		\bar{x}
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
İngilizcede 4 temel becerinin (dinlenme, konuşma, okuma, yazma) etkili bir şekilde öğretildiğime inanıyorum	50	20.1	112	45	56	22.5	19	7.6	10	4	3.70
Yabancı dilde her türlü yayını izliyorum	26	10.4	50	20.1	63	25.3	81	32.5	19	7.6	2.92
Yabancı dilde seminerlere ve tartışmalara katılıyorum	7	2.8	24	9.6	28	11.2	127	51	63	25.3	2.13
Yabancı dilde rahatlıkla iletişim kuruyorum	7	2.8	56	22.5	115	46.2	54	21.7	15	6	2.94
Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci kitabından yararlanıyorum	82	32.9	126	50.6	19	7.6	8	3.2	9	3.6	4.08
Gördüğümüz eğitimin içeriğinin lisans alanımızla ilgili olduğuna inanıyorum	60	24.1	94	37.8	42	16.9	27	10.8	26	10.4	3.54
Öğrenme-öğretme sürecinde ihtiyaçlarımıza uygun farklı öğrenme yöntem ve tekniklerin kullanıldığını gözlemliyorum	52	20.9	110	44.2	53	21.3	17	6.8	11	4.4	3.72
Derste eğlenerek öğreniyorum	89	35.7	99	39.8	39	15.7	16	6.4	5	2	4.01
Sınıfımızdaki ısı ve ışık düzeyinin öğrenmemiz üzerinde etkili olduğunu düşünüyorum	78	31.3	80	32.1	35	14.1	33	13.3	23	9.2	3.63
Oturma düzeninin dersin amacına göre ayarlandığını gözlemliyorum	39	15.7	81	32.5	59	23.7	36	14.5	33	13.3	3.22
Dersin amacına göre farklı oturma düzeni olduğunda daha iyi öğreniyorum	37	14.9	75	30.1	57	22.9	57	22.9	21	8.4	3.20
Arkadaşlarımla grup çalışması yapıyorum	100	40.2	118	47.4	13	5.2	9	3.6	5	2	4.22
Öğrenme sürecinde etkin bir şekilde bilgisayar kullanıyorum	41	16.5	94	37.8	60	24.1	35	14.1	17	6.8	3.43
Dört temel becerinin kazandırılmasında görsel-ışitsel materyaller kullanıldığında daha kalıcı öğreniyorum	109	43.8	105	42.2	23	9.2	5	2	3	1.2	4.27
Oyun oynama, resim yapma, tartışma, drama gibi farklı öğrenme yöntem ve teknikleri ile öğrenmekten zevk alıyorum	97	39	102	41	26	10.4	15	6	4	1.6	4.11
Ders sorumlularını araç gerek kullanımında yeterli buluyorum	64	25.7	118	47.4	42	16.9	14	5.6	8	3.2	3.87
Kasetçalar dışında CD çalar, tepegöz, video gibi araç gereçler de kullanıldığında derse etkin katılıyorum	78	31.3	117	47	35	14.1	8	3.2	7	2.8	4.02
Arkadaşlarımla işbirliği içinde çalışmaktan zevk alıyorum	84	33.7	123	49.4	26	10.4	10	4	4	1.6	4.10
Ders kitabı dışında farklı kitap, dergi vb. yayından yararlanıyorum	33	13.3	70	28.1	57	22.9	65	26.1	22	8.8	3.10
Sadece derste değil araştırma yaparak ders dışında da öğreniyorum	50	20.1	108	43.4	53	21.3	27	10.8	9	3.6	3.65

Tablo 2: Devam

Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Maddeler	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		\bar{x}
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Derslerde dört temel beceriyi (dinleme, konuşma, okuma, yazma) aynı düzeyde etkin olarak kullanıyorum	40	16.1	80	32.1	83	33.3	34	13.7	8	3.2	3.44
Konuşma kulübü, drama kulübü vb. olduğunda daha zevkle öğrenmeye katılıyorum	30	12	53	21.3	87	34.9	48	19.3	25	10	3.06
Ödevleri ve yazılı sınavları ne bildiğimizi belirlemede yeterli buluyorum	54	21.7	102	41	54	21.7	19	7.6	14	5.6	3.67

“Gördüğümüz eğitimin içeriğinin lisans alanımızla ilgili olduğuna inanıyorum” maddesine ilişkin öğrencilerin 94’ü (%37.8) katılıyorum; 60’ı (%24.1) tamamen katılıyorum yanıtını vermiştir. Öğrencilerin bu maddeye verdikleri yanıtların ortalaması 3.54’tür ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Bu sonuca göre, öğrencilerin gördükleri eğitimin içeriğinin lisans alanlarıyla ilgili olduğuna katıldıkları belirlenmiştir.

“Öğrenme-öğretme sürecinde ihtiyaçlarımıza uygun farklı öğrenme yöntem ve tekniklerin kullanıldığını gözlemliyorum” maddesine ait öğrencilerin 110’u (%44.2) katılıyorum; 53’ü (%21.3) kararsızım cevabını vermiştir. Bu madde için öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 3.72’dir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrencilerin programın öğrenme-öğretme sürecinde ihtiyaçlarına uygun farklı öğrenme yöntem ve tekniklerinin kullanıldığını gözlemlediklerine katıldıkları ifade edilebilir.

“Derste eğlenerek öğreniyorum” maddesine ait öğrencilerin 99’u (%39.8) katılıyorum; 89’u (%35.7) tamamen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu madde için öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 4.01’dir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre öğrenciler programın öğrenme-öğretme sürecinde derslerde eğlenerek öğrendiklerine katılmaktadırlar.

“Sınıfımızdaki ısı ve ışık düzeyinin öğrenmemiz üzerinde etkili olduğunu düşünüyorum” maddesine öğrencilerin 80’i (%32.1) katılıyorum; 78’i (%31.3) tamamen katılıyorum yanıtını vermiştir. Bu madde için öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 3.63’tür ve bu “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrencilerin sınıflarındaki ısı ve ışık düzeyinin öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu düşündükleri sonucuna varılmıştır.

“Oturma düzeninin dersin amacına göre ayarlandığını gözlemliyorum” maddesine öğrencilerin 81’i (%32.5) katılıyorum; 59’u (%23.7) kararsızım olarak cevap vermiştir. Bu maddeye öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması 3.22’dir ve bu ortalama “kararsızım” aralığındadır. Bu sonuca göre, öğrenciler öğrenme-öğretme sürecinde oturma düzeninin dersin amacına göre ayarlandığı konusunda kararsız olduklarını göstermektedir.

“Dersin amacına göre farklı oturma düzeni olduğunda daha iyi anlıyorum” maddesine öğrencilerin 75’i (%30.1) katılıyorum; 57’si (22.9) kararsızım ve 57’si (%22.9) katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu maddeye öğrencilerin verdiği cevapların ortalaması 3.20’dir. Bu ortalama “kararsızım” aralığındadır. Bu sonuca göre, öğrencilerin dersin amacına göre farklı oturma düzeni olduğunda daha iyi anladıkları konusunda kararsız oldukları gözlemlenmiştir.

“Arkadaşlarımla grup çalışması yapıyorum” maddesine öğrencilerin 118’i (%47.4) katılıyorum; 100’ü (%40.2) tamamen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 4.22’dir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrencilerin çoğunluğunun arkadaşlarıyla grup çalışması yaptığı söylenebilir.

“Öğrenme sürecinde etkin bir şekilde bilgisayar kullanıyorum” maddesine öğrencilerin 94’ü (%37.8) katılıyorum; 60’ı (%24.1) kararsızım yanıtını vermiştir. Bu maddeye verilen yanıtların ortalaması 3.43’tür ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Bu sonuca göre öğrencilerin uygulanan programın öğrenme sürecinde etkin bir şekilde bilgisayar kullanma konusunda kararsız oldukları söylenebilir.

“Dört temel becerinin kazandırılmasında görsel-işitsel materyaller kullanıldığında daha kalıcı öğreniyorum” maddesine öğrencilerin 109’u (%43.8) tamamen katılıyorum; 105’i (%42.2) katılıyorum yanıtını vermiştir. Bu maddeye verilen öğrenci yanıtlarının ortalaması 4.27’dir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrenciler dört temel becerinin kazandırılmasında görsel-işitsel materyaller kullanıldığında daha kalıcı öğrendiklerini çoğunlukla belirtmişlerdir.

“Oyun oynama, resim yapma, tartışma, drama gibi farklı öğrenme yöntem ve teknikleri ile öğrenmekten zevk alıyorum” maddesine öğrencilerin 102’si (%41) katılıyorum; 97’si (%39) tamamen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 4.11’dir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin oyun oynama, resim yapma, tartışma, drama gibi farklı öğrenme yöntem ve teknikleri ile öğrenmekten çoğunlukla zevk aldığı söylenebilir.

“Ders sorumlularını araç gereç kullanımında yeterli buluyorum” maddesine öğrencilerin 118’i (%47.4) katılıyorum; 64’ü (%25.7) tamamen katılıyorum yanıtını vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 3.87’dir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrenciler ders sorumlularını araç gereç kullanımında yeterli buldukları söylenebilir.

“Kasetçalar dışında CD çalar, tepegöz, video gibi araç gereçler de kullanıldığında derse etkin katılıyorum” maddesine öğrencilerin 117’si (%47) katılıyorum; 78’i (%31.3) tamamen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 4.02’dir. Bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Bu sonuca göre, öğrenme-öğretme sürecinde öğrenciler CD çalar, tepegöz, video gibi araç gereçler kullanıldığında derse etkin katıldıklarını ifade etmişlerdir.

“Arkadaşlarımla işbirliği içinde çalışmaktan zevk alıyorum” maddesine öğrencilerin 123’ü (%49.4) katılıyorum; 84’ü (%33.7) tamamen katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 4.10’dur ve bu ortalama “katılıyorum” aralığına karşılık gelmektedir. Buna göre, öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecinde arkadaşlarıyla işbirliği içinde çalışmaktan çoğunlukla zevk aldıkları söylenebilir.

“Ders kitabı dışında farklı kitap, dergi vb. yayından yararlanıyorum” maddesine öğrencilerin 70’i (%28.1) katılıyorum; 65’i (%26.1) katılmıyorum olarak cevap vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 3.10’dur. Bu ortalama “kararsızım” aralığındadır. Bu sonuca göre, öğrenme-öğretme sürecinde öğrenciler ders kitabı dışında farklı kitap, dergi vb. yayınlardan yararlanmada kararsızdılar.

“Sadece derste değil araştırma yaparak ders dışında da öğreniyorum” maddesine öğrencilerin 108’i (%43.4) katılıyorum; 53’ü (%21.3) kararsızım olarak yanıtlamıştır. Öğrencilerin bu mad-

deye verdikleri yanıtların ortalaması 3.65’tir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecinde sadece derste değil araştırma yaparak ders dışında da öğrendiklerine katıldıklarını ifade edilebilir.

“Derslerde dört temel beceriyi (dinleme, konuşma, okuma, yazma) aynı düzeyde etkin olarak kullanıyorum” maddesine öğrencilerin 83’ü (%33.3) kararsızım; 80’i (%32.1) katılıyorum olarak cevap vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 3.44’tür ve bu ortalama “katılıyorum” aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin derslerde dört temel beceriyi aynı düzeyde etkin olarak kullandıklarını çoğunlukla düşündükleri söylenebilir.

“Konuşma kulübü, drama kulübü vb. olduğunda daha zevkle öğrenmeye katılıyorum” maddesine öğrencilerin 87’si (%34.9) kararsızım; 53’ü (%21.3) katılıyorum yanıtını vermiştir. Öğrencilerin yanıtlarının bu madde için ortalaması 3.06’dır. Bu ortalama “kararsızım” aralığındadır. Buna göre, öğrencilerin öğrenme öğretme sürecinde konuşma kulübü, drama kulübü vb. olduğunda daha zevkle öğrenmeye katılma durumunda kararsız kaldıkları söylenebilir.

Öğrenme-öğretme sürecinin son maddesi olan “ödevleri ve yazılı sınavları ne bildiğimizi belirlemede yeterli buluyorum” maddesine öğrencilerin 102’si (%41) katılıyorum; 54’ü (%21.7) tamamen katılıyorum ve 54’ü (%21.7) kararsızım olarak cevap vermiştir. Bu madde için verilen cevapların ortalaması 3.67’dir ve bu ortalama “katılıyorum” aralığında yer almaktadır. Bu sonuca göre, öğrencilerin ödevleri ve yazılı sınavları ne bildiklerini belirlemede yeterli buldukları söylenebilir.

Sonuç olarak, öğretim programının öğrenme-öğretme sürecine ilişkin maddeler incelendiğinde öğrenciler $\bar{x}=3.56$ genel ortalama ile “katılıyorum” aralığında olup uygulanan programın

Tablo 3: İngilizce Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Öğretim Programının Değerlendirme Ögesine İlişkin Görüşleri

Öğretim Programının Değerlendirmesine İlişkin Maddeler	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		\bar{x}
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Değerlendirmede sürece yönelik derse etkin katılımımızı da dikkate alan değerlendirme ile öğrenmeyle daha çok motive oluyorum	75	30.1	108	43.4	49	19.7	11	4.4	1	0.4	4.00
Bilimsel değerlendirme ile en iyi sonucun alındığına inanıyorum	38	15.3	100	40.2	71	28.5	27	10.8	6	2.4	3.56
Öğrenme sonucunda yapılan değerlendirme ile dört temel dil becerisini kazanıp kazanmadığımı öğreniyorum	41	16.5	123	49.4	65	26.1	13	5.2	5	2	3.73
Projelerin değerlendirmede etkili bir yöntem olduğunu düşünüyorum	53	21.3	104	41.8	57	22.9	24	9.6	9	3.6	3.68
Değerlendirme amacıyla farklı tekniklerin kullanıldığını gözlemliyorum	44	17.7	112	45	61	24.5	19	7.6	11	4.4	3.64

öğrenme-öğretme sürecinin yüksek düzeyde etkili olduğu sonucuna varılabilir.

İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programının değerlendirme ögesine ilişkin Tablo 3 incelendiğinde, “değerlendirmede sürece yönelik derse etkin katılımımı da dikkate alan değerlendirme ile öğrenmeyle daha çok motive oluyorum” maddesine ilişkin öğrencilerin 108’i (%43.4) katılıyorum; 75’i (%30.1) tamamen katılıyorum cevabını vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 4.00’tür. Bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrenciler değerlendirmede sürece yönelik derse etkin katılımları da dikkate alınacak şekilde değerlendirme ile öğrenmede daha çok motive olmaktadır denebilir.

“Bilimsel değerlendirme ile en iyi sonucun alındığına inanıyorum” maddesine ait öğrencilerin 100’ü (%40.2) katılıyorum; 71’i (%28.5) kararsızım yanıtını vermiştir. Öğrencilerin bu maddeye verdikleri yanıtların ortalaması 3.56’dır ve bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Bu sonuca göre, öğrenciler programın değerlendirme ögesinde bilimsel değerlendirme ile en iyi sonucun alındığına inanıyorum ifadesine katılmaktadırlar.

“Öğrenme sonucunda yapılan değerlendirme ile dört temel dil becerisini kazanıp kazanmadığımı öğreniyorum” maddesine dair öğrencilerin 123’ü (%49.4) katılıyorum; 65’i (%26.1) kararsızım cevabını vermiştir. Öğrencilerin bu maddeye verdikleri cevapların ortalaması 3.73’tür. Bu ortalama “katılıyorum” aralığında bulunmaktadır. Buna göre, öğrenciler öğrenme sonucunda yapılan değerlendirme ile dört temel dil becerisini kazanıp kazanmadıklarını öğrendiklerini düşündükleri söylenebilir.

“Projelerin değerlendirmede etkili bir yöntem olduğunu düşünüyorum” maddesine ilişkin öğrencilerin 104’ü (%41.8) katılıyorum; 57’si (%22.9) kararsızım yanıtını vermiştir. Bu maddeye öğrencilerin verdiği cevapların ortalaması 3.68’dır ve bu ortalama “katılıyorum” aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuca göre, öğrenciler projelerin değerlendirmede etkili bir yöntem olduğunu düşünme konusunda kararsız olduklarını ifade etmektedir.

“Değerlendirme amacıyla farklı tekniklerin kullanıldığını gözlemliyorum” maddesine dair öğrencilerin 112’si (%45) katılıyorum; 61’i (%24.5) kararsızım cevabını vermiştir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması 3.63’tür. Bu ortalama “katılıyorum” aralığındadır. Buna göre, öğrenciler değerlendirme amacıyla farklı tekniklerin kullanıldığını gözlemlemektedir ifadesi kullanılabilir.

Sonuç olarak, İngilizce hazırlık sınıflarında uygulanan programın değerlendirme ögesine ait maddeler incelendiğinde, öğrenciler $\bar{x}=3.72$ genel ortalamayla “katılıyorum” aralığında olup uygulanan programın değerlendirme ögesiyle ilgili düşüncelerini belirtmişlerdir.

Araştırmanın son alt problemine ait bulgular için bağımsız gruplar için t-testi ile hesaplanarak elde edilmiştir. Verilerin yorumlanması 0.05 anlamlılık düzeyinde yapılmıştır. Ölçekte bulunan üç alt boyuta dair maddelerin cinsiyete göre değişip değişmediği Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programına ilişkin görüşleri cinsiyete göre değişip değişmediğini belirlemek amacıyla yapılan analizler sonucunda, kadın ve erkek öğrenciler arasında programın hedef, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme ögeleri ile ilgili düşüncelerinde bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($p > 0.05$).

TARTIŞMA ve SONUÇLAR

Bu çalışmada, eğitim öğretim sürecinin içerisinde yer alan ve verilen karar ve uygulamaların sonuçlarından doğrudan etkilenen ve bunları değerlendirebilecek öğrencilerden elde edilen veriler ile Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Sınıfı öğrencilerinin öğretim programına, programın hedef, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme faktörlerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Ayrıca çalışmada elde edilen veriler cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın birinci alt problemde İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programının hedeflerine ilişkin görüşlerinin neler olduğu araştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre hazırlık sınıfı öğrencilerinin uygulanan programın hedeflerine dair farkındalıklarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrenciler öğrenme hedeflerinin ihtiyaçlarına yanıt vermekte yetersiz kaldığını düşünmektedirler. Benzer şekilde Sarıtaş (2013)’da üniversitelerde verilen İngilizce-1 dersinde öğretim programının beklentileri karşılamadığını ortaya koymuş; İnal ve Aksoy (2014)’da kazanımların beklentileri karşılamadığını göstermiştir. Gerek hazırlık programı hedeflerinin, gerekse İngilizce 1 dersine kullanılan öğretim programının hedeflerinin öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmeye ihtiyaç duyduğu söylenebilir.

Çalışmanın ikinci alt problemde İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programının öğrenme-öğretme sürecine ilişkin

Tablo 4: Cinsiyete Göre Uygulanan Programın Hedef, Öğrenme-Öğretme Süreci Ve Değerlendirme Ögelerinin Karşılaştırılması

Program Ögeleri	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	t	P
Hedef	Kadın	125	3.76	0.71	247	0.660	0.510
	Erkek	124	3.70	0.80			
Öğrenme- Öğretme Süreci	Kadın	125	3.59	0.41	247	0.798	0.426
	Erkek	124	3.54	0.50			
Değerlendirme	Kadın	125	3.73	0.68	247	0.240	0.811
	Erkek	124	3.71	0.67			

kin görüşleri incelenmiştir. Veriler hazırlık sınıfı öğrencilerinin uygulanan programda dört temel İngilizce becerisinin etkili bir şekilde öğretildiğini göstermiştir. Yüce (2014)'nin çalışmasında öğrencilerin yabancı dil hazırlık eğitimi almaktan tatmin oldukları saptanmıştır. Çalışmamızda da, öğrencilerin yabancı dilde yeterince yayın izleme aktivitelerine ve tartışmalara katılmadıkları belirlenmiştir. Ayrıca, öğrenciler yabancı dilde iletişim kurmada kendilerini tam anlamı ile yeterli görmediklerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar ışığında, yabancı dil hazırlık programlarının içeriğinin öğrencilerin daha fazla pratik yapmalarına imkân tanıyacak şekilde düzenlenmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Çalışmanın üçüncü alt probleminin sonucu olarak hazırlık sınıfı öğrencilerinin, uygulanan programdaki değerlendirme öğesinden memnun oldukları belirlenmiştir. Bulgularımız, İnal ve Aksoy (2014)'un da çalışmasında saptadığı, üniversite hazırlık sınıfında yapılan değerlendirmeye ilişkin öğrencilerin olumlu görüşlere sahip olduğu sonucuyla uyumludur.

Çalışmanın son alt probleminin sonucu olarak hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğretim programına ilişkin görüşlerinde kadın ve erkek öğrenciler arasında farklılık bulunmamıştır. Başka bir ifade ile programın hedef, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutları açısından öğrenciler cinsiyet ayrımı olmaksızın çoğunlukla olumlu görüşler bildirmişlerdir. Akgöz ve Gürsoy (2014)'un çalışmasında da kadın öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye erkek öğrencilerden daha fazla istekli oldukları saptanmakla birlikte öğrenci memnuniyetleri bakımından cinsiyetler arası belirgin farkların olmadığı saptanmıştır.

Sonuç olarak, bu çalışmada incelenen yabancı diller hazırlık programına ilişkin öğrencilerin görüşleri genel olarak olumlu yöndedir. Bu da, hazırlık programının başarılı bir şekilde sürdürüldüğüne işaret etmektedir. Gelişmeye açık yan olarak, öğrenciler öğrenme hedeflerinin ihtiyaçlarına yanıt vermede yetersiz kaldığını belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrenciler yabancı dilde iletişim kurmada kendilerini tam anlamı ile yeterli görmemektedirler. Bu çalışmanın sonuçları, hazırlık sınıfı öğrencilerinin anket sorularına verdikleri yanıtlarla sınırlıdır. Yabancı dil öğretim programlarının değerlendirilmesine ilişkin yeni yapılacak araştırmalarda öğrencilerin yanı sıra üniversitelerin hazırlık sınıflarında görev yapan öğretim elemanlarının da görüşleri alınmalıdır. Bu şekilde, ileride yabancı diller hazırlık programlarında yapılacak değişikliklerde hangi unsurlara yoğunlaşılması gerektiği geniş katılımlı verilerle belirlenmiş olacaktır. Yapılacak nitel çalışmalarda, öğrencilerin olumlu görüşler belirtmelerinin nedenleri de, daha az katılımcıdan derinlemesine bilgi toplaması yoluyla incelenmelidir.

KAYNAKLAR

Akgöz, E., & Gürsoy, Y. (2014). Turizm eğitiminde yabancı dil öğrenme, istek ve kararlılıkları: Selçuk Üniversitesi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 21, 29.

- Ateş-Özdemir, E. (2006). Türkiye'de İngilizce öğreniminin yaygınlaşmasının nedenleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 28-35. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/161003>
- Batumlu, D. Z., & Erden, M. (2007). The relationship between foreign language anxiety and English achievement of Yıldız Technical University School of foreign languages preparatory students. *Journal of Theory and Practice in Education*, 3(1), 24-38.
- Cengizhan, L. (2006). Üniversitelerin İngilizce hazırlık sınıfı öğretim programlarının karşılaştırılması. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Creswell, J. W. (2002). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye'de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 285-307.
- Çoştu, Y. (2007). Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İngilizce hazırlık sınıfı öğrencilerinin hazırlık sınıfına yönelik düşünceleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 23(23), 179-199.
- Demirel, Ö. (2004). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Genç, G. (2009). *İnönü Üniversitesi yabancı diller yüksekokulu öğrencilerinin yabancı dil kaygıları*. *Education Sciences*, 4(3), 1080-1088.
- Gökdemir, C. V. (2005). Üniversitelerimizde verilen yabancı dil öğretimindeki başarı durumumuz. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 251-264.
- İnal, B., & Aksoy, E. (2014). Çankaya Üniversitesi hazırlık sınıfı İngilizce öğretim programının değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 85-98. Retrieved from <http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/08.inal.pdf>
- Sarıtaş, B. (2013). Yükseköğretimde İngilizce-I dersine ilişkin öğrenci ve öğretim elemanı görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Suna, Y., & Durmuşçelebi, M. (2013). Türkiye'de yabancı dil öğrenme-öğretme problemlerine ilişkin yapılan çalışmaların derlemesi. *OPUS-Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 7-24.
- Şen-Ersoy, N., & Kürüm-Yapıcıoğlu, D. (2015). İsteğe bağlı İngilizce hazırlık programının öğrenci ve okutman görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 3(3), 7-43. Retrieved from <http://www.enadonline.com/ODOWNLOAD/pdfler/tr/ersoyc3s3m1.pdf>
- Yılmaz, E. (2014). Evaluation of the views of American teaching assistants on the English language education offered at universities in Turkey. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 3(2), 449-470. Retrieved from <http://oaji.net/articles/2014/691-1418211683.pdf>
- Yüce, S. (2014). A study on the assessment of service quality in foreign language education service. *Business & Management Studies: An International Journal*, 1(3), 325-364.